

Lärohandledning för gymnasiet – Dövas historia

I detta tema finns möjlighet att jobba med dokumenten som presenteras här nedan och som speglar dövas utbildning. Läs gärna först igenom *Historik och bakgrund* vilket beskriver utbildningen för döva.

Handlingarna kan användas för att få en inblick i dövas utbildning och skolsituation. De kan också användas för att få en inblick i dåtidens samhälle som beskrivs väl i t ex *Åskådningssamtal för dövstumskolan*. För den som är intresserad av dåtidens sjukdomsbild finns underlag i de olika redogörelserna för dövstumskolorna.

Presentation av dokumenten

Solhultsbarnen

Ett läromedel för andra och tredje skolåren från 1951. Läromedlet innehåller skrivövningar med tillhörande bilder. Bilderna beskriver vardagssituationer på landsbygden samt julfirande. Solhultsbarnen är tänkt att användas för en serie små uppsatser.

Sven och Lisa – Läsning för dövstumma barn

Läsebok från 1933 som handlar om hur Sven och Lisa flyttar från staden ut på landet. Djur, jordbruksarbete samt julfirande med julotta, påskfirande samt barnens lek är de främsta ämnena i boken. Se register sist i boken.

Redogörelser för dövstumskolorna Gävle, Växjö och Manillaskolan 1899-1900

- Gävle. Flit och uppförande – en och annan har vållat bekymmer. Utbrott av difteri bland barnen leder till att en flicka dör.
- Växjö. Utbrott av tyfoidfeber varav en flicka dör. Beskrivning av skolans sjukrum, hur isolering av smittsamma elever hanteras för att minska smittspridning. Innehåller Sjuktabell för läsåret med angivna sjukdomar.
- Manilla. Utbrott av difteri. Beskriver ingående omändring av sjukavdelningen för effektivare rengöring och desinficering av sjukrummen. Badrum, vattenuppvärmningsapparat och dusch har installerats.

Redogörelser för dövstumskolorna Gävle, Växjö och Manillaskolan 1929-1930

- Gävle. Inga epidemier men ett fall av njurtuberkulos, ett fall av knölros samt ett fall av svårartad äggvita.
- Växjö. Inga svåra sjukdomar. Ingående beskrivning av tandvården!
- Manilla. Har anställt specialistläkare för ögon och öron, vilka avlägger rapport. Tandläkarrapport finns också.

Övrigt ur Redogörelserna för dövstumskolorna

I redogörelserna finns mycket information som beskriver skolåret och skolan. Undervisningens utformning, antal lärjungar, deras begåvning. Beskrivning av de olika linjerna: tallinje, skrivlinje och

teckenlinje. Vilka ämnen som ingått i undervisningen. Fastigheten och dess tillstånd. Stipendier, donationer, examensordning, inkomster och utgifter. Vissa av redogörelserna mer utförligt än andra.

Berättelse om de afgångna lärjungarne från Örebro läns döfstumskola 1885

J Blomkvist, skolans föreståndare, skriver 1885 till styrelsen för Örebro läns döfstumskola en rapport över hur det gått för de f d lärjungarna som fullbordat skolan. Totalt 10 st. Särskilt fokus på om talmetoden har fungerat.

Åskådningssamtal för dövstumskolan

En lärobok från 1946 för dövstummas undervisning. Register sist i boken anger de olika ämnena som tas upp och dessa ger intressant information om vardagen. Också mer ovanlig information såsom info om "njutningsmedel" om tobaksvaror, spritdrycker mm. Lämpliga yrkesval för döva. *"En dövstum passar inte så bra till kontorsarbete eller som affärsman"* Visar på behovet av att kunna sätta ord på allt.

Kursmål som är relevanta

Historia 1a1

Historiskt källmaterial som speglar människors roll i politiska konflikter, kulturella förändringar eller kvinnors och mäns försök att förändra sin egen eller andras situation. Olika perspektiv utifrån till exempel social bakgrund, etnicitet, generation, kön och sexualitet.

Tolkning och användning av olika slags källmaterial.

Historia 1a2

Olika historiska frågeställningar och förklaringar kring långsiktiga historiska förändringsprocesser i ett kronologiskt perspektiv som speglar både kontinuitet och förändring, till exempel befolkningsutveckling, statsbildning, jordbrukets utveckling och olika syn på människors värde, på makt och på könsmönster.

Historiskt källmaterial som speglar människors roll i politiska konflikter, kulturella förändringar eller kvinnors och mäns försök att förändra sin egen eller andras situation. Olika perspektiv utifrån till exempel social bakgrund, etnicitet, generation, kön och sexualitet.

Kritisk granskning, tolkning och användning av olika slags källmaterial utifrån källkritiska kriterier och metoder.

Historia 1b

Historiskt källmaterial som speglar människors roll i politiska konflikter, kulturella förändringar eller kvinnors och mäns försök att förändra sin egen eller andras situation. Olika perspektiv utifrån till exempel social bakgrund, etnicitet, generation, kön och sexualitet.

Kritisk granskning, tolkning och användning av olika slags källmaterial utifrån källkritiska kriterier och metoder.

Historia 2a

Granskningar och tolkningar av historiskt källmaterial, till exempel arkivmaterial, pressmaterial och databaser, som utgångspunkt för behandling av historiska frågeställningar.

Hur historia används inom olika kulturformer. Betydelsen av olika historiska teman inom olika genrer, till exempel film, litteratur och musik samt inom olika former av ungdomskultur.

Historia 2b

Granskningar och tolkningar av historiskt källmaterial, till exempel arkivmaterial, pressmaterial och databaser, som utgångspunkt för behandling av historiska frågeställningar.

Hur historia används inom olika kulturformer. Betydelsen av olika historiska teman inom olika genrer, till exempel film, litteratur och musik samt inom olika former av ungdomskultur.

Historia 3

Olika metoder för att söka, bearbeta och sammanställa historiskt källmaterial, till exempel genom arkiv, muntlig historia eller digitala media.

Källkritiska och metodiska problem förknippade med behandlingen av olika typer av historiskt källmaterial inom till exempel politisk historia, socialhistoria eller miljöhistoria.

Hur undersökningar baserade på primärkällor utifrån en formulerad historisk frågeställning genomförs samt hur resultatet kan sammanställas, presenteras och ventileras.

Hur historia används inom kulturarvssektorn, till exempel arkiv, bibliotek och museer utifrån ett regionalt eller lokalt perspektiv.